

عنوان: بررسی سطح هورمون های LH، FSH، پرولاکتین و تستسترون در بیماران مبتلا به نارسایی مزمن کلیه، قبل و بعد از عمل پیوند کلیه و بررسی تغییرات فوق بر قدرت باروری فرد

نویسندگان: سحر زمردی، دکتر افشار زمردی، دکتر داود نوری زاده

مقدمه: نارسایی مزمن کلیه غالباً با درجاتی از نقص سیستم اندوکراین و ناتوانی جنسی همراه است. این اتفاق هم در بیماران دیالیزی و هم در بیماران پیوندی رخ می دهد.

هدف: در مطالعه اخیر بر آن شدیم به مطالعه تاثیر پیوند کلیه در نرمال شدن سطح هورمون های جنسی و بهبود فاکتورهای باروری در بیماران مبتلا به بیماری مرحله انتهایی کلیه بپردازیم.

روش کار: در این مطالعه که به صورت مقطعی انجام گرفت، ۲۵ بیمار مبتلا به بیماری مرحله انتهایی کلیه که در بیمارستان امام رضا (ع) تبریز تحت پیوند کلیه قرار گرفته بودند جهت بررسی انتخاب شدند. سطوح سرمی هورمون های LH، FSH، پرولاکتین و تستسترون قبل از پیوند و ۳ و ۶ ماه پس از پیوند اندازه گیری شد. در بیماران مرد قبل از پیوند و ۶ ماه پس از پیوند اسپرموگرام تهیه شد. در بیماران زن نیز قبل از پیوند و ۶ ماه پس از پیوند سونوگرافی میدلوتتال از نظر بررسی فولیکول گراف انجام گرفت.

نتایج: میانگین سنی بیماران مورد مطالعه $41/6 \pm 12/3$ سال بود. ۱۱ بیمار (۴۴/۰٪) مرد و ۱۴ بیمار (۵۶/۰٪) زن بودند. سطح هورمون LH قبل از پیوند و ۶ ماه پس از پیوند به ترتیب $60/3 \pm 32/7$ و $16/2 \pm 14/0$ mIU/ml بود ($p < 0.05$). سطح هورمون FSH قبل از پیوند و ۶ ماه پس از پیوند به ترتیب $36/4 \pm 63/0$ و

۲۶/۹ ± ۲۰/۶ mIU/ml بود ($p < 0.05$). سطح هورمون پرولاکتین قبل از پیوند و ۶ ماه پس از پیوند به ترتیب ۶/۹ ± ۱۳/۶ و ۷/۳ ± ۱۵/۳ ng/ml بود ($p > 0.05$). سطح هورمون تستسترون نیز در مردان قبل از پیوند و ۶ ماه پس از پیوند به ترتیب ۱/۱ ± ۲/۸ و ۱/۷ ± ۵/۳ ng/ml بود ($p < 0.05$). شمارش اسپرم در مردان و رؤیت فولیکول گراف در زنان نیز ۶ ماه پس از پیوند نسبت به زمان قبل از پیوند افزایش نشان داد ($p < 0.05$).

نتیجه گیری: پیوند کلیه می تواند در بیماران مبتلا به نارسایی مزمن کلیه باعث نرمال شدن سطح هورمون های جنسی شده و توانایی جنسی را در مردان و زنان بالا ببرد.

کلمات کلیدی: نارسایی کلیه؛ هورمون های جنسی؛ عملکرد جنسی؛ پیوند